ଟାଟା ଲୌହ ଏବଂ ଷ୍ଟିଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍

ବନାମ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଆୟୁକ୍ତ

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଓଡ଼ିଶା

ଫେବୃଆରୀ 16, 2000

[ଏସ.ପି. ଭରୁଚା, ଆର.ସି. ଲାହୋଟି ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ରୁମା ପାଲ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସୀମା ଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ନିୟମାବଳୀ, 1988 :

ନିୟମ 9(1)(b) ଏବଂ (e)- ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ- ତିନୋଟି ଚୁକ୍ତି ଆଧାରରେ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଦଲିଲ ସହିତ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଉପକରଣ- ତୃତୀୟ ଚୁକ୍ତି, ଉପକରଣ ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଦଲିଲ ସମେତ ସମୁଦାୟ ମୂଲ୍ୟ ଦର୍ଶାଉ ଥିଲା- ପ୍ରକଳ୍ପ ଆମଦାନୀ ଉପରେ ରିହାତିମୂଳକ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଦଲିଲ ଉପରେ ଶୂନ୍ୟ ଶୁଳ୍କ - କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଦଲିଲ ସହିତ ଉପକରଣର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ଜୋରିମାନା ପୈଠ କଲେ ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ- ନୂତନ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି ଏବଂ ଶୁଳ୍କ ତଥା ଜୋରିମାନା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଛି- ଆବେଦନର ସିଇଜିଏଟି କହିଲେ ଯେ ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟରେ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଦଲିଲ ମୂଲ୍ୟ ସମେତ ଚୁକ୍ତିତ୍ରୟ ଗୃହୀତ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମୂହର ଏକ ଅଂଶ ହେବ- ଆବେଦନ ଉପରେ କହିଲେ, ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ କିମ୍ବା ଏକତ୍ରିତ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ- ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଜାଣିବା ପାଇଁ ବିଷୟକୁ ପୁନଃ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା- ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷମୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ- ପ୍ରକଳ୍ପ ଆମଦାନୀ ବିନିୟମ, 1986- ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଟାରିଫ ଅଧିନିୟମ, 1975- ଉପ ଶୀର୍ଷକ ସଂଖ୍ୟା 4906.00.

ନିୟମ 9(1)(b) (ii) ରୁ (iv)- ଉପଯୁକ୍ତତା- କୁହାଗଲା, ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ସହ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବାଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ମାଗଣାରେ କିମ୍ବା କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଗଲେ, ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ସେହି ମୂଲ୍ୟକୁ ସାମିଲ କରାଯାଇନଥିଲେ, ତେବେ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ ।

ନିୟମ 9(1)(e)- ଉପଯୁକ୍ତତା- ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ବିକ୍ରେତାଙ୍କର ବାଧ୍ୟତା ଏବଂ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏକ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସର୍ତ୍ତ- କୁହାଗଲା, ଯେଉଁଠାରେ ସର୍ତ୍ତ ପରିତୃପ୍ତ ହୋଇ ନଥାଏ ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଦଲିଲ ସହିତ ଉପକରଣ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥାଏ, ଉଭୟ ମୂଲ୍ୟକୁ ଏକାଠି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ନିୟମ-4 ପାଇଁ ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀ- ଉପଯୁକ୍ତତା- କୁହାଗଲା, ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (c) ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥିବା ଶୁଳ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଆମଦାନୀ ଉପକରଣର ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ- ଯେଉଁଠାରେ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ପୃଥକ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେଠାରେ ଟିପ୍ପଣୀକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ- ଦଲିଲ ଏବଂ ରେଖାଙ୍କନ ଇତ୍ୟାଦିର ମୂଲ୍ୟ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର "ନିର୍ମାଣ, ଗଠନ, ସଂଯୋଜନ ଇତ୍ୟାଦି" ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ସେଗୁଡ଼ିକ ଏକ ପୃଥକ ଚୁକ୍ତିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ ।

ଆବେଦନକାରୀ କମ୍ପାନୀ, ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ସହ ଏକ ଚୁକ୍ତି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦଲିଲରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବା ପରେ ସେମାନଙ୍କ ରେଖାଙ୍କନ ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଦଲିଲ ସହିତ କିଛି ଉପକରଣ ଆମଦାନୀ କରିଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ମୋଟ ମୂଲ୍ୟରେ ଉପକରଣ ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ । ତିନୋଟି ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା; (1) 12.5 ନିୟୁତ ଡିଏମ (ଏମଡି 301) ମୂଲ୍ୟରେ ବୈଷୟିକ ଦଲିଲ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ରାଜିନାମା, (2) 13.5 ନିୟୁତ ଡିଏମ (ଏମଡି 302) ମୂଲ୍ୟରେ ଉପକରଣ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ରାଜିନାମା ଏବଂ (3) ପୁନଃ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ମୋଟ 26 ନିୟୁତ ଡିଏମ ମୂଲ୍ୟରେ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ବିକ୍ରୟ ରାଜିନାମା ।

ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆମଦାନୀ ବିନିୟମ, 1986 ଅଧୀନରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆମଦାନୀ ପାଇଁ ଶୁଳ୍କ ରିହାତି ଦରରେ ପାଇବା ପାଇଁ ଏମଡି 301 ଚୁକ୍ତିନାମା ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିଥିଲେ । ବୈଷୟିକ ଦଲିଲ ସମ୍ବଳିତ ଆସିଥିବା ମାଲକୁ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ଉପ ଶୀର୍ଷକ ସଂଖ୍ୟା 4906.00 ଅଧୀନରେ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଶୂନ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ ଆକଳନ ଯୋଗ୍ୟ । ଚୁକ୍ତିନାମା ଏମଡି 302 ଅଧୀନରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରେରିତ ମାଲ ମଧ୍ୟ ପହଞ୍ଚିଥିଲା, ଯାହାକୁ 60,75,000 ଏଫଓବି ର ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଶୁଳ୍କ ଦେୟର ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରେରିତ ମାଲକୁ ମଧ୍ୟ ମଞ୍ଜୁର କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ବୈଷୟିକ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଗଠିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଏମଡି 301 ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ, ଚୁକ୍ତିନାମା ଏମଡି 302 ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟରେ କାହିଁକି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ ଏବଂ 8 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ସହିତ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣଠାରୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀ କମ୍ପାନୀ, ଏହାର ଦୁଇ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ଆଉ ଏକ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ସହିତ ସୀମା ଶୁଳ୍କ 15, 49,09,060 ଟଙ୍କା ଆକଳନ କରି ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ନୋଟିସଗୁଡ଼ିକ ସୀମାଶୁଳ୍କ, ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ସୁନା (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲା ଯିଏ ଚୁକ୍ତିନାମାତ୍ରୟକୁ ଗୃହୀତ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମୂହର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ ବୋଲି କହିଥିଲେ । ଏହା କହିଲେ ଯେ ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟରେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଉପକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ

ବୈଷୟିକ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା, ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ସୀମାଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ନିୟମାବଳୀ, 1988 ର ନିୟମ 4 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀର ଉଲ୍ଲେଖ ଅନୁସାରେ ପ୍ରାପ୍ତ ବା ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଥିବା ଉପକରଣ କିମ୍ବା ସଂଯୋଜନ, ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଭଳି ଆମଦାନୀର ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହିତ ଜଡିତ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କିତ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକୁ, ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଦେୟରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇପାରିଥା'ନ୍ତା । ତେବେ ଏହି ସୁବିଧା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇନଥିଲା କାରଣ ପୃଥକ ମୂଲ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଦୁଇଟି ଚୁକ୍ତିକୁ ଏକତ୍ର କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି କାରଣରୁ ଏହି ଆବେଦନଟି ।

ଏହି ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

କହିଲେ: 1.1. ସୀମା ଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ନିୟମାବଳୀ, 1988 ର ନିୟମ 9(1)(b) ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାଗଣାରେ କିମ୍ବା କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ବିକ୍ରୟ ସହ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଥିବା ଚାରିଗୋଟି ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବାର ମୂଲ୍ୟକୁ ସୂଚିତ କରେ ଏବଂ ସେତିକି ମାତ୍ରାରେ ଯେମିତି ଏ'ପରି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପ୍ରକୃତରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ସମଷ୍ଟିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନାହିଁ ।

1.2. ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ରପ୍ତାନି ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ବିକ୍ରୟ ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ କିମ୍ବା ସେବା କ୍ରେତା ମାଗଣାରେ କିମ୍ବା କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗାଇ ନଥିଲେ । ଚୁକ୍ତିନାମା ଡିଏମ 301 ର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଗଠନ କରୁଥିବା ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନାବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

2. ବିକ୍ରେତାଙ୍କର କୌଣସି ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ପ୍ରତି କୌଣସି ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ନଥିଲା, ଯାହାକୁ ପରିତୁଷ୍ଟ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ଏବଂ ଏପରି ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ପୂରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ କିମ୍ବା କୌଣସି ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ କୌଣସି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ । ଚୁକ୍ତିନାମା ଡିଏମ 301 ର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଗଠନ କରୁଥିବା ରେଖାଙ୍କନ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ଦଲିଲ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ କଳ୍ପନାରେ ମଧ୍ୟ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରତି "ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା" ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ । ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ଭାବରେ କୌଣସି ଦେୟ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ଏମିତିରେ ନିୟମ 9(1) (e) ର କୌଣସି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ନାହିଁ ।

3.1. ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀ ନିୟମର ଅଂଶବିଶେଷ ଏବଂ ଏହା ବୈଧାନିକ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ନିୟମ 4 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀର ସେହି ଅଂଶଟି ଏକ ନକାରାତ୍ମକ ରୂପରେ ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହା ସହିତ ଏକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ରହିଛି, ଯାହାର ଅର୍ଥ ଏହିକି ଯେ ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (c) ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ, ଏହି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଯେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରୁ ଭିନ୍ନ ଥିଲା । ଏହି ଅଂଶକୁ ଏପରି ଅର୍ଥରେ

ପଢ଼ାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (c) ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ତାହା ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ।

3.2. କୌଣସି ରେଖାଙ୍କନ କିମ୍ବା ବୈଷୟିକ ଦଲିଲର ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ଏହାକୁ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଉପକରଣର ମୂଲ୍ୟରେ ସାମିଲ କରି ପୃଥକ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ନିୟମ 4 ର ଟିପ୍ପଣୀର ତୃତୀୟ ପରିଚ୍ଛେଦରେ ଥିବା ଖଣ୍ଡ (a) ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ, ଗଠନ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟର ସୂଚକ ଅଟେ । ଦଲିଲ ଏବଂ ରେଖାଙ୍କନ ଇତ୍ୟାଦି ମୂଲ୍ୟ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର 'ନିର୍ମାଣ, ଗଠନ, ସଂଯୋଜନ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ' ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

3.3 ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ, ଗଠନ, ସଂଯୋଜନ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଇତ୍ୟାଦି ସମୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ କ୍ରେତା-ଆମଦାନୀକାରୀଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ରେଖାଙ୍କନ ଏବଂ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଆମଦାନୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଥିଲା । ଏହିପରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ ଏକ ପୃଥକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା କାରଣ ସେଗୁଡିକ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଉପକରଣ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ସୂଚିତ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ସେହି ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ମିଶ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା କ୍ରୟ କିମ୍ବା ଆମଦାନୀ ହେବାକୁ ଥିବା ଉପକରଣ ପାଇଁ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଗର ଦଲିଲର ମୂଲ୍ୟ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ କିମ୍ବା ଏକତ୍ରିତ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

4. ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି । ଯଦି ନଥିରେ ପୂର୍ବରୁ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଉପରେ ରାଜସ୍ୱର ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମା ଡିଏମ 302 ର ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ ହୋଇଛି କି, ତାହା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ମାମଲା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପୁନଃ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଉଛି । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପୁନର୍ବାର ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବ ନାହିଁ ଯେଉଁମାନେ ଦୋଷମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଆଉ କୌଣସି ଆବେଦନ ଦାଖଲ ହୋଇନଥିଲା । ଉପକରଣର ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସହିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଜୋରିମାନା ପରିମାଣରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ କାରଣ ଉଭୟକୁ ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଆପତ୍ତି କରାଯାଇନଥିଲା । ଯଦି ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଡିଏମ 302 ର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଗଠନ କରୁଥିବା ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ କମ୍ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ, ତେବେ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ଭଳି ଆଇନଗତ ପରିଣାମ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇପାରେ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 96/1998 ।

ଏଫ.ଓ.ସଂଖ୍ୟା 1031/କାଲ୍/1997 ରେ ଏ. ସଂଖ୍ୟା ସି/ଭି-78/96- କାଲ୍ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ସୁନା (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, କଲିକତାର ତା 20.8.97 ରିଖର ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହରିଶ ଏନ୍. ସାଲଭେ, ଜୋସେଫ୍ ଭେଲ୍ଲାପଲ୍ଲୀ, ଅଶୋକ ଦେଶାଇ, ରବିନ୍ଦର ନାରାୟଣ, ଅଶୋକ ସାଗର, ସୁଶ୍ରୀ ଇପସିତା, ସୁଶ୍ରୀ ପଦ୍ମିନୀ କୁମାରୀ, ସଞ୍ଜୀବ ସେନ୍, ଡି. ଏନ୍. ମିଶ୍ର ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ଅମିତା ମିତ୍ର ।

ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ କେ. ଏନ୍. ରାଭାଲ, ଦିଲୀପ ଟଣ୍ଡନ, ପି. ପରମେଶ୍ୱରନ, ହେମନ୍ତ ଶର୍ମା ଏବଂ ଭି. କେ. ବର୍ମା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ,

ଆର୍. ସି. ଲାହୋଟି, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି । ଆମ୍ଭ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀ, ଟାଟା ଲୌହ ଏବଂ ଷ୍ଟିଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (ସଂକ୍ଷେପରେ ଟିସ୍କୋ), ପର୍ତ୍ତୁଗାଲ ସରକାରଙ୍କ ଏକ ଉଦ୍ୟୋଗ- ପର୍ତ୍ତୁଗାଲର ସିଡେରୁଗିଆ ନ୍ୟାସନାଲଠାରୁ କେତେକ ଉପକରଣ ଏବଂ ରେଖାଙ୍କନ ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଦଲିଲ ଆମଦାନୀ କରିଅଛି । ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ 1981 ମସିହାରେ ଇଟାଲିର ଇଟାଲିମ୍ପିଏଣ୍ଟି, ଜେନେଭୋ, ପର୍ତ୍ତୁଗାଲରେ ରୋଲିଂ ମିଲ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ସିଡେରୁଗିଆ ଜାତୀୟ ପର୍ତ୍ତୁଗାଲକୁ (ଏହା ପରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ଏସଏନପି) ଦ୍ରବ୍ୟ, ଯୋଜନାର ରୂପରେଖ ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ରେଖାଙ୍କନ ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲା । ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟସମୂହରେ ବ୍ଲାଷ୍ଟ ଫର୍ନେସ, ଏଲଡି କନଭର୍ଟର, ଷ୍ଟିଲ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ବେଲେଟ କାଷ୍ଟର୍, ୱାୟାର ରଡ୍ ମିଲ୍, ଟର୍ପେଡୋ ଲାଡେଲ୍ କାର୍ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଉପକରଣମାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ତେବେ, ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇପାରିବା ପୂର୍ବରୁ, ପର୍ତ୍ତୁଗାଲ ୟୁରୋପୀୟ ଅର୍ଥନୈତିକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଇଇସି) ରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ପର୍ତ୍ତୁଗାଲ ଏହାର ଇସ୍ପାତ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିନଥିଲା, ଏସଏନପି ଏହାର ନିବେଶ ଯୋଜନାକୁ ବାତିଲ କରିବାକୁ ଏବଂ 1981 ରୁ 1986 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବ୍ୟବହୃତ ଉପକରଣ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା । 14 ଏପ୍ରିଲ, 1988 ରେ ବିକ୍ରେତା ଏବଂ କ୍ରେତା କମ୍ପାନୀ (ଅର୍ଥାତ୍ ଏସଏନପି ଏବଂ ଟିସ୍କୋ) ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକନ୍ତୁ ଏକ ବିକ୍ରୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦଲିଲ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ *ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ* କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ, ଉପକରଣର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଏଫ୍ଓବି ପର୍ତ୍ତୁଗାଲ-ଲିସ୍ବନ୍ ବନ୍ଦର ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ହେବ । ଏସଏନପି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଉପଯୁକ୍ତ ସମୁଦ୍ର-ଉପଯୁକ୍ତ ବିଡ଼ା ବନ୍ଧେଇ ଉପକରଣର ମୂଲ୍ୟ 13.5 ନିୟୁତ ଡଏଚ୍ ମାର୍କସ୍ (ଡିଏମ) ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂର ମୂଲ୍ୟ 12.5 ନିୟୁତ ଡଏଚ୍ ମାର୍କସ୍ ହେବ । ବିକ୍ରୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦଲିଲ ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯେ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ ବିନା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ସହ ଏବଂ "ଯେପରି ଅଛି ଯେଉଁଠାରେ ଅଛି" ଅବସ୍ଥାରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ତା 11 ଅକ୍ଟୋବର 1989 ରିଖରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ତିନୋଟି ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା ।

1. ବୈଷୟିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଲେଖନ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ରାଜିନାମା- ଯାହାକୁ ଏମଡି 301 କୁହାଯାଇଛି ।
2. ଉପକରଣ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟସମୂହ (ଏକ ବ୍ଲାଷ୍ଟ ଫର୍ନେସ୍ ଏବଂ ତିନୋଟି ଟର୍ପେଡୋ ଲାଡେଲ୍ କାରର ଉପକରଣର ଅଂଶ) ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ରାଜିନାମା - ଯାହାକୁ ଏମଡି 302 କୁହାଯାଇଛି ।

3. ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତି, ଏକ ସମନ୍ୱୟକାରୀ ଚୁକ୍ତି ହୋଇଥିବାରୁ, ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି, ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ଉଭୟ ଉପକରଣ ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଲେଖନ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସ୍ଥାପନ କରୁଛି ।

ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତି ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ 26 ନିୟୁତ ଡିଏମ ଗଣନା କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରିଥିଲା, ଯଥା, ବୈଷୟିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଲେଖନ ପାଇଁ 12.5 ନିୟୁତ ଡିଏମ ଏବଂ ଉପକରଣ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ 13.5 ନିୟୁତ ଡିଏମ । ପୂର୍ବ ଦୁଇଟି ରାଜିନାମା ଯଥାକ୍ରମେ 12.5 ନିୟୁତ ଡିଏମ ଏବଂ 13.5 ନିୟୁତ ଡିଏମ ର ଜରସମନ ଗଣନା କରିଥିଲା । ତେଣୁକରି ତା 14.04.88 ରିଖ ବିକ୍ରୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦଲିଲରେ ଲେଖା ଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟଗୁଡିକ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଥିଲା ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ଆମଦାନୀ ନିୟମାବଳୀ, 1986 ଅଧୀନରେ ପାରାଦ୍ୱୀପ ଶୁଳ୍କ ଭବନରେ ଆବେଦନକାରୀ ତା'ର ଏମଡି 302 ଚୁକ୍ତିର ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲା, ଯାହାକୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆମଦାନୀ ପାଇଁ ରିହାତି ଦରରେ ଶୁଳ୍କର ସୁବିଧା ନେବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଏମଡି 301 ଚୁକ୍ତି ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୈଷୟିକ ଦଲିଲ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବଳିତ ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କଲିକତାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ଏବଂ 1990 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ-ମେ ମାସରେ କଲିକତା ଶୁଳ୍କ ଭବନ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ମାଲ ସୀମାଶୁଳ୍କ ଟାରିଫ ଅଧିନିୟମ, 1985 ର ଉପ-ଶୀର୍ଷକ ସଂଖ୍ୟା 4906.00 ଅଧୀନରେ ବର୍ଗୀକୃତ ବୋଲି ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଶୂନ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ ଆକଳନଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଏହି ଏମଡି 302 ଚୁକ୍ତିନାମା ବଦଳରେ ପ୍ରଥମ ମାଲ ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ତା 6.4.90 ରିଖ ପ୍ରବେଶ ପତ୍ର ଅଧୀନରେ ନିକାସ କରାଯାଇଥିଲା । ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଡିଏମ. 60, 75,000 ଏଫଓବି ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଅସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ ଉପରେ ନିକାସକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଚୁକ୍ତିନାମା ଅଧୀନରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ମାଲ ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । ତା 7.7.90 ରିଖର ପ୍ରବେଶ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 6,75,739 ଡିଏମ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ ଗୁଇନ୍ଦା ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏକ ମତ ଗଠନ କରିଥିଲା ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆମଦାନୀ ନିୟମାବଳୀ ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଏମଡି 302 ଚୁକ୍ତି ବାସ୍ତବରେ ସେହି ତାରିଖର ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଜିନାମାର ଏକ ଉପ-ଚୁକ୍ତି ଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ 26 ଏମଡିଏମ ଥିଲା । ସୀମା ଶୁଳ୍କ, ପାରାଦୀପର ସହାୟକ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ତା 7 ଜୁଲାଇ, 1990 ରିଖର ଯୋଗାଯୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବିଦେଶୀ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ସହ ପତ୍ରାଳାପ, ଆମଦାନୀ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତିର ନକଲ ଇତ୍ୟାଦି ସମେତ ସମସ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଏମଡି 301 ଚୁକ୍ତିନାମାର ନକଲ ସମେତ ଆବଶ୍ୟକ ଦସ୍ତାବିଜ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ବିଭାଗର ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପତ୍ର ବିନିମୟ ହୋଇଥିଲା । ତା 16 ଜୁଲାଇ 1990 ରିଖରେ ପାରାଦୀପର ସୀମା ଶୁଳ୍କ ବିଭାଗର ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ତା'ପରେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ଅବମୂଲ୍ୟାୟନରୁ ସୃଷ୍ଟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ

ପରିଣାମ ଅନୁସରଣରେ ଏମଡି 302 ଚୁକ୍ତିନାମା ଅଧୀନରେ ଆସିଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ କାହିଁକି ଏମଡି 301 ଚୁକ୍ତିନାମା ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ 12.5 ଏମଡିଏମକୁ ସାମିଲ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରିଥିଲେ । ତା 10.୪.90 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧମରେ ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ 7, 44, ୪0,300 ଟଙ୍କାର ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଏବଂ 2, ୪2, 01,636 ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଜମା ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ମଧ ଉପଲବ୍ଧ କରିବା ପରେ ଦ୍ରବ୍ୟର ନିକାସକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ।

ଆବେଦନକାରୀ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସକୁ ତଥା ତା 10.୪.90 ରିଖ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଦାବିକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତା 30.୪.90 ରିଖରେ, ୪ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ଦାବି ଶୁଳ୍କ ଠାରୁ 1 କୋଟି ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଜମା, ତା' ସହ ସ୍ୱୀକୃତ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ପାଳନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ନିକାସ କରାଇଥିଲେ ।

ଆବେଦନକାରୀ ମଧ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସର ଜବାବ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶୁଣାଣି କରିଥିଲେ । ଭୁବନେଶ୍ୱରର ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ ଆୟୁକ୍ତ, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଏହାର ଦୁଇ ଜଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀର ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ଦ୍ୱିତୀୟ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରିଥିଲେ । ଜବାବ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ତା 30 ଏପ୍ରିଲ 1996 ରିଖରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ ଆୟୁକ୍ତ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରି ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଧାର୍ଯ୍ୟ 15,49,09,060 ଟଙ୍କା ଆକଳନ କରିଥିଲେ । ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 112 ଅଧୀନରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଜୋରିମାନା 5 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ନୋଟିସଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ମଧ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ନୋଟିସ ପ୍ରାପ୍ତକାରୀମାନେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ, ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ସୁନା (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, କଲିକତା ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଏକ ସାଧାରଣ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ କରାଯାଇଛି । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କହିଛନ୍ତି ଯେ ବିକ୍ରେତା ଅର୍ଥାତ୍ ଏସଏନପି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମାତ୍ରୟ ବାସ୍ତବରେ ଗୋଟିଏ ଗୃହୀତ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅଂଶ ଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ତିନୋଟି ଏକ ମିଳିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଗଠନ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ବୈଷୟିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଲେଖନକୁ ତିନୋଟି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ: (i) ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଉପକରଣ, (ii) ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରୟ କିମ୍ବା ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇନଥିବା ଉପକରଣ ଏବଂ (iii) ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଉପକରଣର ସଂଯୋଜନ, ନିର୍ମାଣ, ଗଠନ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଙ୍ଗୀକାରବଦ୍ଧ ଆମଦାନୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହିତ ଜଡିତ ଉପକରଣମାନ । ଉପରୋକ୍ତ (i) ର ପରିସରରେ ଚୁକ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମଦାନୀ କରାଯାଇଥିବା ଉପକରଣ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଧିତ ଥିଲା, ଯଦିଓ ଉପରୋକ୍ତ (ii) ଏବଂ (iii) ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ

ବୈଷୟିକ ଦଲିଲର ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ନିୟମାବଳୀ, 1988 (ଏହା ପରେ 'ନିୟମାବଳୀ', ସଂକ୍ଷେପରେ) ର ନିୟମ 4 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀର ଉଲ୍ଲେଖ ଅନୁସାରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଦେୟ ବାଦ ଦିଆ ଯାଇପାରିଥାନ୍ତା । । ଯେହେତୁ, ପୃଥକ ମୂଲ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇନାହିଁ, ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମ 4 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀର ସୁବିଧା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ଏବଂ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦୁଇଗୋଟି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟକୁ ଏକାଠି କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶରୁ ନିମ୍ନମତେ କିଛି ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ଅବିକଳ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଏବଂ ପୁନଃ ଦର୍ଶାଇବା ଉପଯୋଗୀ ହେବ:

"ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ଉପରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଯେ ଏସ୍. ଏନ୍. ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ଜିନିଷ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇନାହିଁ, ପରବର୍ତ୍ତୀଟି ପାଇଁ ବୈଷୟିକ ଦଲିଲ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ବୈଷୟିକ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ସମଗ୍ର ଜିନିଷ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବ, ଯେହେତୁ ଏକ ଜିନିଷ ପାଇଁ ବୈଷୟିକ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ସମାନ । ଏହିପରି ଭାବରେ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀ ଯଥେଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟକ ଆମଦାନୀ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବୈଷୟିକ ଦଲିଲମାନ ପାଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ବୈଷୟିକ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ଉଭୟ (i) ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଉପକରଣ ଏବଂ (ii) ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରୟ କିମ୍ବା ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇନଥିବା ଉପକରଣ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ । ଏଥିରେ (iii) ବୈଷୟିକ ଦଲିଲ ମଧ୍ୟ ଥାଇପାରେ, ଯାହା ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ସଂଯୋଜନ, ନିର୍ମାଣ, ଗଠନ, ପରିଚାଳନା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ ଆମଦାନୀର ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ । ଯଦି ଏହି ମୂଲ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଚୁକ୍ତି ଏମଡି-301 କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟ ତାଲିକା ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରାପ୍ୟ ସୂଚକ ଚାଲାଣରେ ପୃଥକ ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ଉପରୋକ୍ତ (ii) ଏବଂ (iii) ରେ ଥିବା ଦୁଇଟି ବର୍ଗର ଦଲିଲର ମୂଲ୍ୟକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା । ଯେହେତୁ ପୃଥକ ମୂଲ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇନାହିଁ, ତେଣୁ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ଡକ୍ଟର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 4 ପ୍ରତି ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀରୁ ସମର୍ଥନ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବୈଷୟିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଲେଖନର 12.5 ନିୟୁତ ଡିଏମ ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟକୁ ବି.ଇ. ଏବଂ ଟି.ଏଲ.ସିଜ ର ଉପକରଣର ମୂଲ୍ୟ (13.5 ନିୟୁତ ଡିଏମ) ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ପଡିବ । (ପରିଚ୍ଛେଦ 6.2.II)

"ଏଗୁଡ଼ିକ ପୃଥକ ଚୁକ୍ତି ବୋଲି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଓକିଲଙ୍କ ଦାବି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । 'ମୂଲ୍ୟ' ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2 ଏବଂ ସେଥିର ଖଣ୍ଡ 1 ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ ଯେ" ବର୍ତ୍ତମାନର ଚୁକ୍ତିର ବିକ୍ରୟ ପରିସରର ମୋଟାମୋଟି ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଏବଂ ଏହା କୌଣସି ସଂଶୋଧନ ସାପେକ୍ଷରେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ 13.5 ନିୟୁତ ଏବଂ 12.5 ନିୟୁତ ଡିଏମଏ ରେ ବିଭକ୍ତ କରି ଏହାର ପରିମାଣ ଡିଏମ-26 ନିୟୁତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ତେଣୁ ଚୁକ୍ତିରେ ମୋଟାମୋଟି 26 ନିୟୁତ ଡିଏମ ର ମୂଲ୍ୟ ହିଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ଅଟେ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3 ଉଭୟ ଚୁକ୍ତିବଦ୍ଧ ପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରେ ଯେ

ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଅପର ପକ୍ଷର ପୂର୍ବ ଲିଖିତ ସମ୍ମତି ବିନା ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ କିମ୍ବା ଦୁର୍ବହ ଭାବରେ ଏହାର ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ସ୍ଥିତିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ଭାବରେ ବଦଳାଇବେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅପର ପକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ଏସ୍.ଏନ୍. ପର୍ତ୍ତୁଗାଲର ଲିଖିତ ସମ୍ମତି ବିନା, ସେମାନେ ଚାହିଁଲେ ମଧ୍ୟ, ବୈଷୟିକ ଦଲିଲ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମାରୁ ଓହରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପକରଣ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୟ ସହିତ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରାକୃତିକ ବୈଷୟିକ ଦଲିଲ କ୍ରୟରେ ବାଧ୍ୟତାର ଉପାଦାନକୁ ସାମ୍ନାକୁ ଆଣୁଛି । ତାହା ଯେତେବେଳେ ବାସ୍ତବ ସ୍ଥିତି, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ନିୟମାବଳୀ, 1988 ର ନିୟମ 9(1)(e) ର ପ୍ରାବଧାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୁଏ । ନିୟମ 9 ର ଉପନିୟମ (1) ର ଖଣ୍ଡ (e) ରେ "ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ଏକ ସର୍ତ୍ତ ଭାବରେ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତରେ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଦେୟ ଯୋଗ କରିବାର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି....." । ତେଣୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 26 ନିୟୁତ ଡିଏମକୁ ଉପକରଣ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଭାବରେ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।" (ପାରା 6.3.III)

ପରିଚ୍ଛେଦ 10.4 ରେ ଦୃଶ୍ୟ ଉପରୋକ୍ତ ନିଷ୍କର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ପହଞ୍ଚିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦିଓ ତାଙ୍କ ମତରେ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ 26 ନିୟୁତ ଡିଏମର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚୁକ୍ତି ମୂଲ୍ୟ ହେବ, ଯେତେବେଳେ କି ନ୍ୟାୟପାଳିକା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ସହ ସଂଲଗ୍ନ ସଂଲଗ୍ନକ 1 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା 21.2747826086 ନିୟୁତ ଡିଏମ ତୁଳନାରେ, ଯେହେତୁ କେବଳ ଟିସ୍କୋ ଏହା ନିକଟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲା ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ କୌଣସି ଆବେଦନ ଦାଖଲ ନ କରିବାକୁ ବାଛିଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଯାହା ଠାରୁ ବଳି ଖରାପ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପକାଯାଇ ପାରିନଥା'ନ୍ତା ଯଦି ସେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ନ କରିଥା'ନ୍ତେ ଏବଂ ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଶୁଳ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟାୟପାଳିକା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଉପକରଣର ମୂଲ୍ୟ 21.2747826086 ନିୟୁତ ଡିଏମ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିଥା'ନ୍ତା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଜୋରିମାନାର ପରିମାଣ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା 5 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 4 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ନୋଟିସଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଦଣ୍ଡକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1962 ର ଧାରା 130 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଦାଖଲ କରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଆମ୍ଭେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷର ଶ୍ରୀମାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ ଦେଶାଇ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷର ଶ୍ରୀମାନ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଶ୍ରୀ କିରିଟ ରାଭାଲଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନା ଶୁଣିଛୁ । ଆମ୍ଭେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହାକୁ ବାତିଲ କରିବା ପରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଧ୍ୟତ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ କରିବାକୁ ଏବଂ ତତ୍ପରେ ଏଠାରେ ପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, ତା' ଉପରେ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଜୋରିମାନାର ପରିମାଣ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ପୁନଃପ୍ରେରଣ କରିବାକୁ ପଡିବ ।

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶର ଅନୁଶୀଳନରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଯିବା ପାଇଁ ଦୁଇଟି କାରଣ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ପ୍ରଥମତଃ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିୟମ 9(1)(b)(iv) ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତାକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଛି ଏବଂ ଏକ ମତ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ଯେ ଏହାର ସୁବିଧା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ନିୟମ 4 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀର ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଉପକରଣର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ରେଖାଙ୍କନ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ଦଲିଲ ସେତେ ମାତ୍ରାରେ ସୂଚିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେତେ ସେମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଉପକରଣ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଧିତ ଥିଲା ଏବଂ ଯେହେତୁ ଏହାର ପୃଥକ ମୂଲ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇନାହିଁ, ଡିଏମ 301 ଚୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ 12.5 ନିୟୁତ ଡିଏମ ବୈଷୟିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଲେଖନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟ ଉପକରଣର ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଧିତ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ନିୟମ 9(1)(e) ର ପ୍ରାବଧାନଗୁଡ଼ିକ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଉପକରଣ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆକର୍ଷିତ ହେଉଛି ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଟେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପକରଣ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟ ସହିତ ରେଖାଙ୍କନ ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ କ୍ରୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଧିତ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଉଭୟଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଏକତ୍ର କରାଯିବା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଧିତ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷର ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ ଦେଶାଇ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ଯୁକ୍ତିର ସଠିକତାକୁ ତୀବ୍ର ଆକ୍ରମଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିୟମର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାରେ ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ ମାମଲାର ବିଚାର କରିବାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ୍ କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ ଦେଶାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ନିୟମ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଆମ୍ଭେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏତେ ଆଗକୁ ଆଗେଇଥିବା ଯୁକ୍ତିର ସଠିକତାକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବୁ ।

ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12 ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଧାରା ଅଟେ । ଧାରା 14 ରେ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି, ଯାହା ତାହାର ମୂଲ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି ଲାଗୁ କରାଯାଇଥାଏ । ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1962 ର ଧାରା 156 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସୀମା ଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ (ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ) ନିୟମ, 1988 ପ୍ରଣୟନ କରିଛନ୍ତି । ନିୟମ 2 ର ଧାରା (f) "ଦେଣନେଣ ମୂଲ୍ୟ" କୁ ନିୟମ 4 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ ଭାବରେ ପରିଭାଷିତ କରେ । ନିୟମ 3 ଅଧୀନରେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଦେଣନେଣ ମୂଲ୍ୟ ହେବ କିମ୍ବା ଯଦି ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ତେବେ କ୍ରମିକ ଭାବରେ ନିୟମ 5 ରୁ 8 ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ଥିର କରାଯିବ । ନିୟମ 4 ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଭାରତକୁ ରପ୍ତାନି ପାଇଁ ବିକ୍ରୟ ସମୟରେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ଦେଣନେଣ ମୂଲ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ହେବ ଯାହା ନିୟମ 9 ର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ସମାଯୋଜିତ ହୋଇଥିବ । ନିୟମ 9 ଅଧୀନରେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ କିଛି ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେବାର ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ଦେଣନେଣ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଯୋଡ଼ାଯିବାକୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଧିତ । ନିୟମ 9, ଯେତେଦୂର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ପରିମାଣରେ ଏଠାରେ ଉଦ୍ଧୃତ ତଥା ପୁନଃ ଉତ୍ଥାପନ କରାହୋଇଛି:

9. ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେବା । (1) ଦେଣନେଣ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ, ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟସମୂହ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଯୁକ୍ତ ହେବ, -

XXX XXX XXX

(b) ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଭାଗ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବେ ରପ୍ତାନି ପାଇଁ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ନିଃଶୁଳ୍କ ବା କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗାଣ କରାଯାଇଥାଏ, ସେତେ ପରିମାଣରେ ଯେମିତି ସେହି ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନାହିଁ, ଯଥା:

(i) ଆମଦାନୀ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନରେ ବ୍ୟବହୃତ ଦ୍ରବ୍ୟ, ଉପାଦାନ, ଯନ୍ତ୍ରାଂଶ ଏବଂ ତଦନୁରୂପ;

(ii) ଆମଦାନୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନରେ ବ୍ୟବହୃତ ଉପକରଣ, ଦ୍ରବ୍ୟାଦିକୁ ଆକୃତି ଦେବା ଛାଞ୍ଚ, ଛାଞ୍ଚ ଏବଂ ଅନୁରୂପ ଦ୍ରବ୍ୟ ।

(iii) ଆମଦାନୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ;

(iv) ଭାରତ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟତ୍ର କରାଯାଇଥିବା ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ, ବିକାଶ, କଳାକୃତି, ଯୋଜନାର ରୂପରେଖ କାର୍ଯ୍ୟ, ଏବଂ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କାରଖାନା ବା ଏହାର ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଓ ଉପକରଣ ସମୂହ ଏବଂ ରେଖାଚିତ୍ର;

XXX XXX XXX

(e) ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ବିକ୍ରୟ ସର୍ତ୍ତ ଭାବରେ, କ୍ରେତା ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ, କିମ୍ବା କ୍ରେତା ଦ୍ୱାରା ତୃତୀୟ ପକ୍ଷକୁ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଦେୟ ସେତିକି ପରିମାଣରେ ପ୍ରକୃତରେ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯେମିତି ସେହି ଦେୟ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।

XXX XXX XXX

(3) ଏହି ନିୟମ ଅଧୀନରେ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ଏବଂ ପରିମାଣଗତ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ କରାଯିବ ।

(4) ଏହି ନିୟମରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରାବଧାନ ବ୍ୟତୀତ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ଯୋଗ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ନିୟମ 12 ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ନିୟମାବଳୀର ଅନୁସୂଚୀରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀ ଏହି ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ । ନିୟମ 4 ର ଟିପ୍ପଣୀ ନିମ୍ନ ମତେ ପଠନୀୟ:

"ନିୟମ 4 ପ୍ରତି ଟିପ୍ପଣୀ

ପ୍ରକୃତରେ ଦେୟ ହୋଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ

ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ, ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ସୁବିଧା ପାଇଁ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା କରାଯିବାକୁ ଥିବା ମୋଟ ଦେୟ ଅଟେ । ଏହି ଦେୟ ଅର୍ଥର ହସ୍ତାନ୍ତର ରୂପ ନେବା ନିତାନ୍ତ ଜରୁରୀ ନୁହେଁ । ଉଧାରପତ୍ର କିମ୍ବା ବିନିମୟଯୋଗ୍ୟ ଦଲିଲ ମାଧ୍ୟମରେ ଦେୟ କରାଯାଇପାରିବ । ଦେୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ କରାଯାଇପାରିବ । କ୍ରେତାଙ୍କର ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଋଣର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ସମାଧାନ କରିବା ପରୋକ୍ଷ ଦେୟର ଏକ ଉଦାହରଣ ଅଟେ ।

ନିୟମ 9 ରେ ଯେଉଁ ସମାଯୋଜନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ତାହା ବ୍ୟତୀତ କ୍ରେତା ନିଜ ଖାତାରେ କରିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପଗୁଡିକୁ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ପରୋକ୍ଷ ଦେୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ସେଗୁଡିକୁ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଭଦାୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରେ । ତେଣୁ, ଏଭଳି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ମୂଲ୍ୟ, ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ସହ ଯୋଡ଼ାଯିବ ନାହିଁ ।

ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶୁଳ୍କ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ, ଯଦି ତାହା ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ:

(a) ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଯେପରିକି ଶିଳ୍ପ କାରଖାନା, ଯନ୍ତ୍ରପାତି କିମ୍ବା ଉପକରଣ ଉପରେ ଆମଦାନୀ ପରେ ନିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ମାଣ, ଗଠନ, ସଂଯୋଜନ, ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ବୈଷୟିକ ସହାୟତା ପାଇଁ ଦେୟ:

(b) ଆମଦାନୀ ପରେ ପରିବହନ ଖର୍ଚ୍ଚ;

(c) ଭାରତରେ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଟିକସ ।

ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟକୁ ସୂଚିତ କରେ । ତେଣୁ କ୍ରେତାଙ୍କଠାରୁ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ଲାଭାଂଶ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ

ଦେୟର ପ୍ରବାହ ଯାହା ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ନୁହେଁ ତାହା ସୀମା ଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶ ନୁହେଁ ।

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

ନିୟମ 9(1)(b) ର ଏକ ସରଳ ପଠନରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଏହା କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ମାଗଣାରେ କିମ୍ବା କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚାରୋଟି ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବାର ମୂଲ୍ୟକୁ ସୂଚିତ କରେ ଯାହା ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ ସହ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଏବଂ ସେତିକି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେମିତି ସେହି ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ବିକ୍ରେତା ହୁଏତ ଏକ ରୂପରେଖର ଉପକରଣମାନ ଉତ୍ପାଦନ କରିଥିବେ ଯାହାର ରେଖାଙ୍କନ କ୍ରେତା ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦେଶରେ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ବିଶେଷଜ୍ଞ ସଂସ୍ଥାକୁ ନିୟୋଜିତ କରି ଉପଲବ୍ଧ କରିଥିଲେ । ଯଦିଓ ବିକ୍ରେତା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ଉପକରଣର ବୈଷୟିକ/ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ରୂପରେଖ ଉପରେ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିନାହାଁନ୍ତି, ତଥାପି ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ରୂପରେଖ ଏବଂ ରେଖାଙ୍କନକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ପାଦିତ ଉପକରଣର ମୂଲ୍ୟର ଏକ ଅଂଶ ହେବ । ବିଶେଷଜ୍ଞ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବାର ମୂଲ୍ୟ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, କାରବାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଡାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଏହା କାହାରି ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ରପ୍ତାନି ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ସହ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ କିମ୍ବା ସେବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ କ୍ରେତା ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ କିମ୍ବା କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହି ରାୟରେ ପୂର୍ବରୁ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ତିନୋଟି ବର୍ଗରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରିବାକୁ ଚୁକ୍ତିନାମା ଡିଏମ 301 ର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଗଠନ କରୁଥିବା ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରୟୋଗ ଅନାବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସହ ଦେଣନେଣ ହେବାର ଛଅ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଏସଏନପି ସମଗ୍ର ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାର ଉପକରଣ ଜଣେ ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କଠାରୁ କିଣିଥିଲା । ଏପରି ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଏସଏନପି ର ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏସଏନପି କୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ଉପକରଣ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟ ସହ ନିଶ୍ଚୟ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେ ବୈଷୟିକ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ଇଟାଲୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ମାଗଣାରେ ଏସଏନପି କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ଏହା ବୁଝାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତରୂପେ ଏହା ରାଜସ୍ୱର ମାମଲା ନୁହେଁ ।

ନିୟମ 9 ର ଉପ-ନିୟମ (1) ର ଖଣ୍ଡ (e) କୁ ଆକର୍ଷିତ କରାଯାଏ ଯେତେବେଳେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତଗୁଡିକ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଏ:

(i) କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ *ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ବିକ୍ରୟ କରିବାର ସର୍ତ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ଦେୟ* ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା କରିବାକୁ ପଡିବ;

(ii) ଏପରି ଦେୟ, ଯଦି କୌଣସି ତୃତୀୟ ପକ୍ଷକୁ ଦିଆଯାଇଥାଏ, *ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଏକ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ* କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ; ଏବଂ

(iii) ଏପରି ଦେୟ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।

ଏହା କାହାରି ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କର ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ପ୍ରତି ଏକ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ଥିଲା ଯାହା ଏହା ଦ୍ୱାରା ପରିତୃଷ୍ଟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଏବଂ କ୍ରେତା (ଅର୍ଥାତ୍ ଆବେଦନକାରୀ) ଏପରି ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ପୂରଣ ଆଦେଶ ପାଇଁ ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ କୌଣସି ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଡିଏମ 301 ଚୁକ୍ତିର ବିଷୟବସ୍ତୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବା ରେଖାଙ୍କନ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ଦଲିଲ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ କୌଣସି କଳ୍ପନା ଦ୍ୱାରା ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରତି 'ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା' ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ । ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରିର ସର୍ତ୍ତ ଭାବରେ କୌଣସି ଦେୟ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ନିୟମ 9(1)(e) ର ମଧ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ନାହିଁ ।

ଯେତେଦୂର ନିୟମ 4 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅଟେ, ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀ ନିୟମର ଅଂଶବିଶେଷ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ବୈଧାନିକ । ତଥାପି, ପ୍ରଶ୍ନଟି ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ ଅଟେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ନିୟମ 4 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀର ଅଂଶକୁ ଏକ ନକାରାତ୍ମକ ରୂପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା ସହିତ ଏକ ପ୍ରାବଧାନ ରହିଛି । ଏହାର ଅର୍ଥ ଏହା ଯେ, ଖଣ୍ଡ (a), (b) ଏବଂ (c) ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଶୁଳ୍କ କିମ୍ବା ବ୍ୟୟ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ, ଯଦି ଏହି ସର୍ତ୍ତର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ହୁଏ ଯେ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରକୃତରେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଥିଲା । ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀର ଏହି ଅଂଶକୁ ଏପରି ଭାବରେ ପଢ଼ାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଯେଉଁ ଶୁଳ୍କ ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (c) ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ତାହା ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ । ଉଦାହରଣସ୍ୱରୂପ, ଯଦି ବିକ୍ରେତା ଭାରତରେ ଏହାର ଆମଦାନୀ ପରେ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସ୍ଥାପନ କିମ୍ବା ଏକତ୍ର କରିବା ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏପରି ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିଛନ୍ତି, ତେବେ ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଧ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ଯଦି ଏହା ପୃଥକ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟ ମୂଲ୍ୟରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଭିନ୍ନ ଅଟେ । ସ୍ପଷ୍ଟତଃ, କୌଣସି ରେଖାଙ୍କନ କିମ୍ବା ବୈଷୟିକ ଦଲିଲର ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟାମୂଳକ ଟିପ୍ପଣୀକୁ ସେବାରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଉପକରଣର ମୂଲ୍ୟରେ ସାମିଲ କରି ପୃଥକ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ନିୟମ 4 ର ଟିପ୍ପଣୀର ତୃତୀୟ ପାରାରେ ଥିବା ଖଣ୍ଡ (a) ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ନିର୍ମାଣ, ସ୍ଥାପନ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ପର୍କରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ପାଇଁ ଶୁଳ୍କ ସୂଚିତ କରୁଛି । ଦଲିଲ ଏବଂ ରେଖାଙ୍କନ ଇତ୍ୟାଦି ମୂଲ୍ୟ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର "ନିର୍ମାଣ, ଗଠନ, ସଂଯୋଜନ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଦେୟ" ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ବିକଳ୍ପରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଟିପ୍ପଣୀ ଉପରେ ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ଅନୁସାରେ, ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ନିର୍ମାଣ, ଗଠନ, ସଂଯୋଜନ, ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଇତ୍ୟାଦି ସମୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ କ୍ରେତା-ଆମଦାନୀକାରୀଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ର ଏବଂ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଆମଦାନୀର ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ଥିଲା । ଏହିପରି ମୂଲ୍ୟଗୁଡିକ ଏକ ପୃଥକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅର୍ଥାତ୍ ଚୁକ୍ତିନାମା ଏମଡି 301 ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକୁ କେବଳ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟରେ ସାମିଲ କରା ଯାଇପାରିନଥାନ୍ତା, କାରଣ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଉପକରଣ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦଲିଲର ମୂଲ୍ୟ ସେହି ଦଲିଲର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ମିଶ୍ରିତ ଥିଲା, ଯାହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରୟ କିମ୍ବା ଆମଦାନୀ କିମ୍ବା ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇନଥିବା ଉପକରଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା; ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଗର ଦଲିଲର ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା କି ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସଂଯୋଗଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଏସଏନପି ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିର ଯଥାର୍ଥତା ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସନ୍ଦେହ କରିନାହାଁନ୍ତି । ବରଂ ଏହା ଏହାର ଆଦେଶର ପାରା 10.2 ମାଧ୍ୟମରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଦୁଇଟି ଚୁକ୍ତିନାମା (ଏମଡି 301 ଏବଂ ଏମଡି 302) ରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ଏକ ଆଇନଗତ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହା 'ତିର୍ଯ୍ୟକ ବିଭାଜନ' ର କୌଣସି ଫଳାଫଳ ଲିପିବଦ୍ଧ କରୁନାହିଁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ ଦେଶାଇ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଟାରିଫ ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ଅଧ୍ୟାୟ ଶୀର୍ଷକ 49.06 ଅନୁଯାୟୀ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହାତରେ ଅଙ୍କିତ ମୂଳ ଯୋଜନା ଏବଂ ରେଖାଙ୍କନ ସହିତ ସେଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ବେଦନଶୀଳ କାଗଜ ଉପରେ ଆଲୋକଚିତ୍ର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିରୂପ ଓ କାର୍ବନ କାଗଜର ନକଲ ଆଦିକୁ ସୀମାଶୁଳ୍କ ଦେୟରୁ ମୁକ୍ତ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ନିୟମ ୨ ର ଉପ-ନିୟମ (3) ଏବଂ (4) ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ନିୟମ ଅଧୀନରେ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗ ପାଇଁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ଯଦି ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ଏବଂ ପରିମାଣଯୋଗ୍ୟ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏବଂ ନିୟମ ୨ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ଯୋଗକୁ ଅନୁମତି ନାହିଁ ।

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶ ଯେଉଁ ସଂରଚନା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ତାହାକୁ ଭାଙ୍ଗୁଛି । ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ଏକମାତ୍ର ଜିନିଷ ଯାହା ବିଚାର କରିବାକୁ ବାକି ଅଛି ତାହା ଏହା ଯେ ଏମଡି 302 ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବ୍ଲାଷ୍ଟ ଫର୍ନେସ୍ ଉପକରଣର ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ । ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12 ଏବଂ 14 ଅନୁଯାୟୀ ଦେଣନେଣ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ନିୟମ 2(f), 4 ଏବଂ ୨ ରେ ଥିବା ବାକ୍ୟାଂଶ-'ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ' ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ ସରଳ ମାମଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସରେ କରାଯାଇଥିବା ଆରୋପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଆରୋପ ଥିଲା ଯେ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟର ଏକ ଅଂଶକୁ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଦଲିଲ ଏବଂ ରେଖାଙ୍କନର ମୂଲ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରି ବ୍ଲାଷ୍ଟ ଫର୍ନେସ୍ ଉପକରଣ (ବିଏଫଇ) ର ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇଛି । ସାରାଂଶରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସରେ ଆରୋପ କରାଗଲା ଯେ କୃତ୍ରିମ ଭାବରେ ବୈଷୟିକ ଦଳିଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟରୁ ବାଦ ଦେଇ ବ୍ଲାଷ୍ଟ ଫର୍ନେସ୍ ଉପକରଣର ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ ହୋଇଛି । ରାଜସ୍ୱ ଅନୁଯାୟୀ ଏହିପରି ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ଅନ୍ୟଥା ଏବଂ ସାଧାରଣ ଭାବରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏପରି ଦଲିଲର ଅନୁପସ୍ଥିତି କାରଣରୁ ଉପକରଣ ଭାବେ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥିବା

ଦ୍ରବ୍ୟର କୌଣସି ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀ ଏକକ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ଦୁଇଟି ଦଲିଲରେ ବିଭକ୍ତ କରି ଏକକ ଦେଣନେଣରେ ଏପରି ହେରଫେର କରିଥିଲେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ବ୍ଲାଷ୍ଟ ଫର୍ନେସ୍ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟର ଏକ ଅଂଶକୁ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଦଲିଲ ଏବଂ ରେଖାଙ୍କନର ମୂଲ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରି ଏହିପରି ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ବ୍ଲାଷ୍ଟ ଫର୍ନେସ୍ ଉପକରଣର ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ ଆରୋପର ସାର କଥା ଅଟେ । ଶ୍ରୀମାନ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଶ୍ରୀ କିରୀଟ ରାଭଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ପର୍ଯ୍ୟାୟଠାରୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ରାଜସ୍ୱ ନିଜର ଦାବିକୁ ଜୀବିତ ରଖିଛି । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ତାଙ୍କର ଆଦେଶର ପାରା 7 ରେ ରାଜସ୍ୱର ଏହି ଆବେଦନକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିନଥିବାରୁ ଏଥିରେ ପ୍ରବେଶ କରିନଥିଲେ । ଶ୍ରୀମାନ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଯଦି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖି ପାରିବେନାହିଁ, ତେବେ ସମସ୍ତ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତତାରେ ରାଜସ୍ୱକୁ ଏହାର ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାର ଏକ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତା'ପରେ ଏପରି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପଶମ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଯାହା ସେ ତା'ର ଆବେଦନରେ ସଫଳ ହେଲେ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହୋଇପାରେ । ଏହି ଉପସ୍ଥାପନରେ ଆମ୍ଭେ ଗୁଣବତ୍ତା ପାଉଛୁ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରାଯିବା ଉପରେ ଆମ୍ଭର ମତରେ, ରାଜସ୍ୱର ଉପରୋକ୍ତ ଆବେଦନକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପୁନଃ ପ୍ରେରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଅନାବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଜଣାପଡିବାରୁ ଏହାକୁ ବିଚାରକୁ ନେବାକୁ ମନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଉଛି । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରାଯାଉଛି । ରାଜସ୍ୱର ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ତଥା ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଏହି ମାମଲାକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପଠାଯାଉଛି ଯଦି ନଥିରେ ପୂର୍ବରୁ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ଚୁକ୍ତିନାମା ଡିଏମ 302 ର ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଆଦେଶର ସୂଚନା ପାଇବାର ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ରାୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଫଳାଫଳ ସହିତ ସୁସଙ୍ଗତି ରକ୍ଷା କରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହାର ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣୀ କରିବେ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତିମୂଳକ ସମାଧାନ କରିବ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିକୁ ଜୀବିତ ରଖାଯିବ ଏବଂ ଜମା ହୋଇଥିବା ରାଶି ମଧ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମା ରହିବ, ତା'ପରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଏବଂ ଜମା ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

ଯଦିଓ ଆମ୍ଭେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଛୁ ଏବଂ ପୁନଃପ୍ରେରଣ କରିଛୁ, ଆମ୍ଭେ କିଛି ବିଷୟ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ କମ୍ପାନୀର ଦୁଇ ଅଧିକାରୀ ଡଃ ଜେ. ଜେ. ଇରାନୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଏସ୍. ଏଲ୍. ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଜଣେ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ପରାମର୍ଶଦାତା, ଯଥା ମେସର୍ସ ଏମ୍.ଏମ୍. ଦସ୍ତୁର ଆଣ୍ଡ କୋ. ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ତିନିଜଣଙ୍କୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିଥିବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରାଜସ୍ୱ ଆବେଦନ କରିନାହିଁ । ପୁନଃପ୍ରେରଣର ଏହି ଆଦେଶ ସେହି ତିନି ଜଣଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବ ନାହିଁ । ସେହିଭଳି, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ ସତ୍ତ୍ୱେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଶୁଳ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ଉପକରଣର ମୂଲ୍ୟ 21.2747826086 ନିୟୁତ ଡିଏମ ଉପରେ ଓ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ

କରି ପୁନର୍ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ନ୍ୟାୟପାଳିକା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମିଳିଥିବା ଅଙ୍କ ଥିଲା ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇନଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ଜୋରିମାନା ପରିମାଣକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 4 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇ 50000 ଟଙ୍କା କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯାହାକୁ ମଧ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଆପତ୍ତି କରାଯାଇନାହିଁ । ପୁନଃପ୍ରେରଣ ପରେ ମାମଲାର ଶୁଣାଣୀ କରିବା ପରେ ଯଦି ରାଜସ୍ୱର ଆବେଦନ ସପକ୍ଷରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଯାଇପାରେ, ତେବେ ଉପକରଣ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟର ଦେୟ ମୂଲ୍ୟ 21.2747826086 ନିୟୁତ ଡିଏମରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଜୋରିମାନା ପରିମାଣ 4 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷର ଶ୍ରୀମାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ ଦେଶାଇ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ତାଙ୍କ ଆଦେଶର ପାରା 9 ମାଧ୍ୟମରେ ମଧ୍ୟ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟାଜପ୍ତ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉନଥିଲା ଏବଂ ଆଦେଶର ଉକ୍ତ ଅଂଶ ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତତା ହାସଲ କରିଛି ବୋଲି ମଧ୍ୟ ଧରାଯିବା ଉଚିତ, ଏହି ଉପସ୍ଥାପନା ସହିତ ଆମ୍ଭେ ସହମତ ନୁହଁ । ଯଦି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଚୁକ୍ତିନାମା DM 302 ର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଗଠନ କରୁଥିବା ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକୁ ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ ହୋଇଥିବାର ପାଆନ୍ତି, ତେବେ ଏପରି ନିଷ୍କର୍ଷରୁ ପ୍ରବାହିତ ଏକ ଆଇନଗତ ପରିଣାମ ଅନୁସରଣ କରିପାରନ୍ତି ।

ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନଟିକୁ ସମାପ୍ତ କରାଯାଉଛି । ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ନାହିଁ ।

ଏ. କ୍ୟୁ. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଂଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ